

Undervisningens sociala processer

7,5 hp

Studiehandledning

HT 2019 period 1 vecka 34 - 43

Kurskod: 9KPA05

Studietakt: Halvfart

Kursansvarig: Nedžad Mešić

Studentgrupper: Vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen 120 hp; Utländska lärares vidareutbildning, 120 hp; Kompletterande pedagogisk utbildning, 90 hp

Linköpings universitet

Förord

Välkommen till kursen Undervisningens sociala processer. Kursen omfattar 7,5 hp och går på distans, halvfart.

Terminen startar den 19 augusti men du använder första veckan till att sätta dig in i vad kursen ska handla om. Kurslitteraturen kan du börja läsa redan idag. Besök kursens hemsida i Lisam senast onsdag den 21 augusti för ett digitalt upprop. Kursen kommer att samläsas med blivande yrkeslärare.

Att arbeta som lärare i skolan handlar i hög utsträckning om att hantera och leda grupper av elever, att skapa ett klassrumsklimat som på bästa sätt gör det möjligt för lärare att undervisa och för elever att lära sig såväl olika skolämnen som att hantera frågor som rör värden, normer och socialt samspel.

Mot bakgrund av detta utgör socialpsykologin, inklusive ämnen som grupprocesser, social påverkan, socialisation, ledarskap, identitet, konflikthantering, kränkningar och mobbning ett betydelsefullt kunskapsfält för lärare. Syftet med denna studiehandledning är att underlätta studierna genom att tydliggöra kursens mål, innehåll och examinationsformer.

I den här kursen tar vi ett steg mot ökad självständighet i dina akademiska studier. En stor del av kursens budget är lagd på de fysiska träffarna här på campus. Det är viktigt att du förbereder dig genom att läsa in dig på det som vi här kallar ”seminarieuppgifter” som om de vore uppgifter som ska lämnas in. Ta med dig dina anteckningar och tankar kring frågeställningarna som presenteras i uppgifterna och var beredd att stöta och blöta dina tolkningar med föreläsare. Det är där du får återkoppling på dina funderingar och inte genom individuell återkoppling på uppgifter. Läs igenom hela studiehandledningen för att sätta dig in i kursens innehåll och examinationsuppgift – om du har frågor om den har vi ett tillfälle speciellt för dessa frågor.

Studiehandledningen ska ses som ett levande dokument, som med lärarnas och studenternas hjälp kan förbättras. Synpunkter är därför välkomna såväl under som efter kursen.

Lycka till med studierna!

Kursens mål och förväntade studieresultat

I kursplanen för *Undervisningens sociala processer* anges de kunskaper varje student förväntas ha tillägnat sig efter att ha genomfört kursen. De sex kursmålen efter fullbordad kurs är enligt kursplanen att deltagaren ska kunna:

- analysera och diskutera lärares och elevers sociala samspel i skolan med socialpsykologiska teorier och begrepp
- analysera och diskutera problem och möjligheter med bruket av grupparbete som arbetsform i sitt ämne
- beskriva och kritiskt diskutera lärares ledarskap i relation till individuella processer och gruppprocesser
- analysera, diskutera och hantera konflikter med hjälp av konflikthanteringsmodeller
- analysera, diskutera sätt att motverka och förebygga diskriminering och annan kränkande behandling
- analysera och diskutera jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten

Kontaktpersoner

Kursansvarig:

Nedžad Mešić nedzad.mesic@liu.se 011-36 33 22

Kontakta vid övergripande frågor rörande kursen, exempelvis studiehandledning, schema, litteratur.

Utbildningsadministratör:

Maria Lorin maria.lorin@liu.se 013-282079

Kontakta vid frågor rörande administrativa ärenden, exempelvis lärplattformen Lisam, byte av grupp, inrapportering av studieresultat i LADOK.

VAL: Ann-Charlotte Lindgren ann-charlotte.lindgren@liu.se 013-28 20 04

ULV: Anna Bergman anna.bergman@liu.se 013-28 20 11

KPU: Kristin Sjölander kristin.sjolander@liu.se 013-28 19 78

Kontakta vid frågor rörande studiegång, byte av program, studieuppehåll m.m.

Kursinnehåll och arbetsformer

Kursen består av fyra delmoment. Momenten skall tillsammans belysa olika dimensioner av undervisningens sociala processer.

Moment 1 behandlar socialpsykologiska teorier och begrepp kring socialt samspel. Kunskaper om grupp, gruppprocesser, grupputveckling, socialt klimat, normer, roller, social påverkan, socialisation, identitet och interaktion är centrala i detta moment.

Moment 2 behandlar teorier och begrepp kring lärares ledarskap.

Moment 3 behandlar teorier och begrepp kring konflikter och konflikthantering.

Moment 4 behandlar teorier och begrepp kring diskriminering, kränkningar och mobbning.

De fyra momenten kommer inte att behandlas separerade från varandra, detta då innehållet i varje del i hög grad kan relateras till de andra delarna. Frågeställningar, perspektiv och innehåll kommer att överlappa varandra och återkomma.

Den studerandes enskilda studier inom ramen för kursen kommer att stödjas med föreläsningar, seminarier och arbetsgrupper. Vid föreläsningarna utvecklar, fördjupar och förklarar lärare och forskare centrala delar av kursens innehåll.

Seminarier genomförs i olika former och leds av campuslärare. Seminarieformerna kommer att variera under kursens gång. Något seminarium har karaktären att begrepp ska diskuteras medan andra är i form av grupparbete som ska presenteras för den stora gruppen. Läs de frågeställningar som presenteras här i studiehandledningen för att förbereda dig för vart och ett av seminarierna. Avsikten är att seminariegruppen ska vara en resurs och ett gott stöd för studenternas kunskapstillägna. Där kan frågor och funderingar ventileras, litteratur diskuteras och uppgifter bearbetas. En viktig komponent för att seminariegruppernas arbete ska bli generativt är att de studerande har ett intresse av att tillägna sig professionsrelevanta kunskaper och ambitionen att bedriva akademiska studier av god kvalitet. Genom att se seminarierna som lärtillfällen för sig själva och andra, och därför alltid komma väl förberedd till dessa, bidrar studenterna till att skapa goda förutsättningar för en gynnsam studiemiljö och ett meningsfullt lärande.

Kursutvärdering

Studenter som deltar i eller avslutar en universitetskurs ges möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen. Inom den här kursen sker detta genom Linköpings universitets elektroniska kursutvärderingssystem (Evaluate). När kursvärderingen öppnas får alla studenter som är registrerade på kursen ett mail med en länk till en enkät. Kursansvarig uppmanar alla studenter att ta denna chans att förbättra lärarutbildningarna vid Linköpings universitet för kommande studenter.

Utöver detta kommer vi att följa upp och utvärdera föreläsningar och seminarier löpande. Kursledningen uppmanar till frågor och feedback kontinuerligt. Vid kursavslut finns det utrymme för muntlig utvärdering av kursen.

Inte tillåtet att spela in undervisning

Linköpings universitet har 2012-02-16 beslutat att ljudupptagning, fotografering, filmning och liknande inspelning av föreläsningar, seminarier och andra undervisningssituationer inte är tillåten. Ett undantag är studenter med funktionsnedsättning, som med anledning av denna behöver särskilda hjälpmedel, äger rätt att göra ljud- och bildupptagning. Då får det endast göras av studenten själv genom personlig närvaro vid föreläsningen. Sådant behov ska meddelas i god tid före föreläsningen. Det är den enskilde studenten som har ansvar att vid förfrågan uppvisa intyg om sådant behov, utfärdat av koordinator för studenter med funktionshinder vid Linköpings universitet. (Regler för studenter om möjlighet till ljud- och bildupptagning i samband med undervisningssituationer vid Linköpings universitet, Dnr LiU-2012-00312)

Examination

Kursen examineras genom att studenten skriftligen beskriver och analyserar socialpsykologiska dilemma kopplade till undervisning med hjälp av några av de teorier och begrepp som introduceras i kursen. Formerna för tentamen beskrivs under egen rubrik senare i denna studiehandledning.

Fusk och plagiat

Försök att vilseleda vid examination eller när studieprestation annars ska bedömas kallas för fusk eller plagiat. De fall av fusk eller plagiat som upptäcks kommer att anmälas till Disciplinnämnden. Informationen nedan kommer från liu.se: <http://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv> där du kan läsa mer om vad som räknas som fusk och plagiat samt hitta vidare till mer information.

Exempel på vad LiU:s Disciplinnämnd bedömt som vilseledande är:

- plagiat av uppsats eller hemtentamen
- otillåtet samarbete med annan grupp vid enskilt arbete av exempelvis projektarbete

Vad innebär att vilseleda när studieprestation bedöms?

Som student är det ditt ansvar att ta del av information om vad som är tillåtet och inte tillåtet vid en examination. Vid osäkerhet är det alltid bättre att fråga läraren för att undvika missförstånd. Det räcker med ett försök att vilseleda för att disciplinär åtgärd ska kunna vidtas.

Vad är plagiat?

Plagiat är när man utger sig för att ha gjort ett arbete själv som någon annan har producerat. Det innebär att man skriver av en text utan att ange källan. Det är även när man använder texter mer eller mindre ordagrant utan att använda sig av citattecken. För att undvika att bli misstänkt för plagiat ska du alltid ange källan till den text som du använder dig av samt att sätta ut citattecken när du ordagrant återger från en annan text. Den text som du skriver får inte ligga för nära originalet, du ska alltid använda dina egna ord i det material som du skriver. Mer information om plagiering finns på Universitetsbiblioteket.

Kursens upplägg och schema

För att kunna nå kursmålen är det viktigt att delta i de campusförlagda delarna av utbildningen och som kursansvarig betraktar jag föreläsningar och seminarier som obligatoriska. Formellt sett är det endast kursens tentamen som är examinerande/obligatorisk.

Vi möts i huvudlokalen, där även föreläsningar äger rum. Diskussioner och en del seminarier tar plats i de grupprum som anges nedan.

Campusträff 1

Onsdag 28 augusti

10.15	Introduktion (Lärare: Nedžad Mešić och Åsa Mårtensson) Genomgång av kursmål, kursdesign, examination, betygskriterier, former för återkoppling, genomgång av Lisam
12.00	Lunch
13.15	Föreläsning om Socialpsykologi i skolan med Robert Thornberg
15.15-17.00	Litteraturseminarium 1 (Lärare: Nedžad Mešić och Jonas Forsmark) Läs Thornberg (2013) kap. 1, 2, 4, 6; samt Aspelin och Persson (2011) Introduktion, plus kap. 1, 2, 7, 9, (samt för teoretisk förankring: kap. 4).

Torsdag 29 augusti

9.15	Föreläsning om ledarskap i klassrummet med Andrzej Szklarski
11.15	Reflektion över föreläsning och tentagenomgång (Lärare: Nedžad Mešić och Åsa Mårtensson)
12.00	Lunch
13.15	Workshop 1 – Lärares ledarskap Läs Thornberg (2013) kap.1–5; Hammar Chiriac, E. & Hepmel, A. (red.) (2005), kap. 6; Granström (2007:13–32); Hugo (2011) (Lärare: Nedžad Mešić och Åsa Mårtensson)
15.15–16.00	Reflektion (Lärare: Nedžad Mešić och Åsa Mårtensson)

Campusträff 2

Torsdag 26 september

10.15	Föreläsning om konflikter och konflikthantering med Andrzej Szklarski
12.00	Lunch
13.15	Workshop 2 – Konflikthantering Läs Szklarski (2007:51–64; eller 2014); Hakvoort och Friberg (2012/2015) kap.1–4, 7; Thornberg (2013) kap. 9; Hammar Chiriak, E. & Hepmel, A. (red.) (2005) kap. 8. (Lärare: Nedžad Mešić och Åsa Mårtensson)
15.15–17.00	Återsamling , presentation, diskussion (Lärare: Nedžad Mešić och Åsa Mårtensson)
17.00–18.30	Information om VFU – Tobias Jansson

Fredag 27 september

9.15	Föreläsning , Paul Horton om mobbning	
11.15	Föreläsning , Nedžad Mešić om regelverk och lagstiftning kring likabehandling och diskriminering	
12.00	Lunch	
	<i>Eftermiddagen består av två parallella spår, där kursdeltagarna delas i två grupper. Dessa grupper byter aktivitet efter halva tiden.</i>	
	Grupp 1	Grupp 2
13.15–15.00	Workshop 3 Normkritik i praktiken, (Lärare: Emilia Åkesson)	Litteraturseminarium 2 Mobbning (Lärare: Nedžad Mešić och Jonas Forsmark)
15.15–17.00	Litteraturseminarium 2 Mobbning (Lärare: Jonas Forsmark och Nedžad Mešić)	Workshop 3 Normkritik i praktiken, (Lärare: Emilia Åkesson)

Litteratur till Litteraturseminarium 2 om mobbning och antimobbningsarbete:

Thornberg (2013) kap 7,8,10, Skolverket (2011), samt skriften från Brottsförebyggande rådet (2009:15–22).

Litteratur till Workshop 3 om normkritik

Wernersson, I (2017). ”Genusordning och utbildning”. I Ulf, Lundgren, Roger, Säljö, Caroline, Liberg: *Lärande Skola Bildning*. Stockholm: Natur och kultur, S.435–456.

Hedlin, M. (2010). *Lilla genushäftet 2.0 Om genus och skolans jämställdhetsmål*. Växjö: Linneuniversitetet. *

Campusträff 3

Tisdag 15 oktober

10.15	Litteraturseminarium 3 – Grupparbete Läs Hammar Chiriac & Hepmel et al kap 1–5, 9
12.00	Lunch
13.15	Workshop 4 om grupparbete (Lärare: Nedžad Mešić, Diana Holmberg)
16.15–17.00	Utvärdering och tentagenomgång (Lärare: Nedžad Mešić och Åsa Mårtensson)

Seminarieuppgifter och workshops

Inför vart och ett av seminarierna ska du förbereda dig genom att läsa ett urval av kurslitteraturen. Observera att uppgifterna inte ska lämnas in. Ta gärna med böckerna och dina eventuella anteckningar till respektive seminarium.

Litteraturseminarium 1

Litteratur att behandla vid seminariet är Thornberg (2013) kap 1, 2, 4 och 6 samt Aspelin och Persson (2011) Intro, kap 1, 2, 4, 7 och 9.

Thornbergs bok kommer här att behandlas lite i skymundan, den återkommer vi till vid andra föreläsningar och seminarium så läs den i alla fall. Aspelin och Perssons bok kan för den som inte är så van att läsa filosofisk litteratur framstå som ”helt obegriplig!” (citat från tidigare student). Det är den inte men den kräver sin läsning och fundering, ge den en chans, ni får tid att diskutera den vid seminariet.

Använd frågorna nedan som stöd för läsningen samt som grund för diskussionen. Har ni andra begrepp som ni undrar över, anteckna dem och ta upp dem också. Har ni andra tankar kring böckerna, diskutera även dem.

Inled seminariet med fråga 1 men välj sedan de frågor som flest av er har frågor kring och hjälp varandra att förstå innehållet i litteraturen.

1. Thornberg beskriver i Inledning vad socialpsykologi är. På vilket sätt tror du att kursens innehåll kan stödja dig i ditt arbete som lärare? Är det någon del av det som beskrivs i Inledningen som är speciellt viktigt, svårt, bra?
2. Vad syftar Aspelin och Persson på när de skriver om ”mellanrummet”?
3. I kapitel 2 beskriver Aspelin och Persson två typologier av skola, den kunskapseffektiva och den socialt orienterade skolan. Vad betyder det och på vilket sätt kritiserar Aspelin och Persson dessa ideal? Vad är deras svar?
4. I kapitel 3 sammanfattar Aspelin och Persson vad relationer betyder för elevers skolframgång. Vad tar du med dig som mest centralt från kapitlet?
5. ”För att läraren ska kunna främja en lärandeprocess behöver han eller hon först stå i relation till eleven”. (s. 118) Vilket av de elva olika presenterade perspektiven på lärares förhållningssätt vill du argumentera för är ”ditt”? (Hur) Skiljer de sig åt? Finns det något som du som yrkeslärare saknar i den uppräknings som Aspelin och Persson gör på sidan 115?
6. När Aspelin och Persson i kapitel 9 konkretiserar vad en skola som tar relationell pedagogik på allvar gör blir det för många lättare att förstå begreppet Relationell pedagogik. Hur tycker du att dina erfarenheter av skolors sätt att organiseras och lärares sätt att agera stämmer med denna beskrivning av den relationella pedagogiken? Vad tar du med dig som användbart för dig i din praktik?

Litteraturseminarium 2

Förbered dig genom att läsa Thornberg (2013) kap 7, 8 & 10, Skolverket (2011), samt skriften från Brottsförebyggande rådet (2009:15–22).

Ni kommer att presenteras med olika case som handlar om mobbning. Dessa ska analyseras och förklaras med olika begrepp förankrade i litteraturen.

- 1) Hur förklarar du mobbning utifrån individualpsykologiskt perspektiv? Hur ser man på mobbaren, offret, läraren och vad mobbning kan leda till?
- 2) Hur förklarar du mobbning utifrån socialpsykologiskt perspektiv? Hur ser man på mobbaren, offret, läraren och vad mobbning kan leda till?
- 3) Vilka interventioner kan man ta till för att förhindra mobbning?
- 4) Hur skulle du själv göra? Vad är utmaningen, vad är svårt?
- 5) Vad ska, enligt litteraturen, ett antimobbningsprogram för en skola innehålla?

Litteraturseminarium 3

Grupparbete

Läs Hammar Chiriac & Hepmel et al kap 1–5, 9.

Ni kommer under seminariet, i ämnesgrupper, diskutera och reflektera kring användandet av grupparbete som form för lärande i ert undervisningsämne. Förbered dig genom att ta med en skriftlig instruktion på ett grupparbete. Utöver att analysera den skriftliga instruktionen kommer ni att diskutera frågor som; (Hur) Används grupparbeten i era undervisningsämnen? Vad har ni erfarenhet av? Hur tänker ni kring användandet av grupparbete i era undervisningsämnen? Var passar det/inte? Varför? Vad står i era kursmål/programmål vad gäller grupparbete?

Workshop 1 – Lärares ledarskap i klassrummet

Denna workshop kommer att fokusera på användandet av de begrepp som återfinns i litteraturen Thornberg (2013), kap. 1–5; Hammar Chiriac, E och Hempel, A (red) (2013) kap. 6; Granström (2007); Hugo (2011) och Szklarski (2007; eller 2014).

Seminarieriet går ut på att ni ska hjälpa varandra med att öka er förståelse och handlingsberedskap för de utmaningar i läraryrket som socialpsykologin kan hjälpa oss att förstå och bearbeta. Som förberedelse till seminarieriet läser du litteraturen, du kan ta stöd i de uppgifter som presenteras nedan, men **läs all litteratur**.

Ni kommer att bli indelade i grupper och bara jobba med ett av scenarierna nedan. Era resultat presenteras för den stora gruppen under ca 10 minuter. Ni förväntas komma med kreativa lösningsförslag med hjälp av begrepp och teorier i kurslitteraturen.

1) Grupprocesser

Vad är det? Vad kan du som lärare förvänta dig händer i en klass från åk 1 – 3 på gymnasiet? Hur kan du som lärare agera för att uppnå det som Thornberg benämner ”kohersion”? Vad händer när en ny elev kommer till klassen?

(Thornberg, 10 – 25, 43 – 78; Szklarski, 2014)

2) Vi behöver en regel!

Vad är normer och vad är regler? Hur påverkar du som lärare normer i klassrummet? Hur gör du för att vara med och skapa positiva normer? Hur får du elever att gå med på de regler som behövs för en lärande miljö i ditt klassrum/din skola? (Hur) påverkar grupprocessen arbetet med att skapa regler?

(Thornberg, s. 26 – 40, 46 - 63) (Granström, 2007)

3) En positiv arbetsmiljö och auktoritativt ledarskap

Vad och hur är den auktoritativa läraren? Hur får du som lärare till en positiv konformitet?

(Thornberg s. 103 – 139) (Granström, 2007)

4) Groupthink

Vad är groupthink? Har du några egna erfarenheter av grupper som har hamnat där? Vad skulle det kunna innebära i ett lärarlag/på en skola? Vad kan vi göra för att förhindra groupthink?

(Thornberg, s. 140 – 151)

5) 10 slutsatser till 10 ”så här kan man göra”.

Hugo (2011) drar tio slutsatser av sina möten med elever på gymnasieskolan. De elever han mötte är inte genomsnittseleven utan de som finns i periferin och de är elever som inte alla lärare möter i sitt dagliga arbete.

Vilka av Hugos slutsatser tar du till dig som viktiga för alla lärare i mötet med elever och ett kunskapsinnehåll?

Workshop 2 - Konflikthantering

Som förberedelse till seminariet ska du läsa Szklarski (2007; eller 2014), Hakvoort och Friberg (2012/2015) kap 1–4, 7, Thornberg (2013) kap 9, Hammar Chiriac, E. & Hempel, A. (red.) (2005) kap 8. Under seminariet kommer ni att delas in i mindre grupper för att bearbeta olika delar av litteraturen för att därefter presentera för de övriga i gruppen.

Läs litteraturen och ta med dig anteckningar och tankar om termer/begrepp/teorierna nedan.

Grundläggande konfliktkunskap:

Vad är en konflikt? Skillnad konflikt och aggressivitet?

Konflikter som lärtillfälle.

Känslor, hur kommer de in i konflikter? Vad gör ni med dem i klassrummet?

Kommunikation och kommunikationskompetens. Lyssnandet.

Assertiv.

Teoretiska modeller:

Teorin om dubbla angelägenheter och olika konfliktstrategier

ABC modellen.

Cohens konfliktpyramid

Metoder för konflikthantering

TSP

Medling

Härskartekniker och motstrategier.

Workshop 3 - Normkritik

Litteratur till Workshop 3 om normkritik

Wernersson, I (2017). "Genusordning och utbildning". I Ulf, Lundgren, Roger, Säljö, Caroline, Liberg: *Lärande Skola Bildning*. Stockholm: Natur och kultur, s.435–456.

Hedlin, M. (2010). *Lilla genushäftet 2.0 Om genus och skolans jämställdhetsmål*. Växjö: Linneuniversitetet. *

Reflektera över hur genus skapas i skolan, vilken lärarens roll och ansvar är i att skapa jämlika möjligheter för alla att utvecklas och må bra i skolan. Under seminariet kommer du få hjälp i att ifrågasätta ditt agerande och i att utvecklas i lärarrollen.

Workshop 4 - Grupparbetet

Läs Hammar Chiriac & Hepmel et al kap 1–5, 9

Du kommer med hjälp av rollspel få möjlighet att få träna på lärarrollen i grupparbetssammanhang. Vi kommer där bearbeta relevanta begrepp och presentera dramapedagogik som undervisningsmetod.

Förbered dig genom att sammanfatta i en punktlista vad du som lärare ska tänka på vid planering och genomförande av grupparbete, använd litteraturen ovan som stöd. Ta med din lista som underlag för arbetet vid seminariet. Mer instruktioner kommer vid seminariet.

Examinering

Kursen examineras genom **hemtentamen**. Den skriftliga hemtentamen ska läggas upp på **Lisam**, under rubriken Inlämningar, **senast den 29 oktober klockan 17.00**. Via Lisam skickas inlämnade texter till Urkund för bedömning av graden av överensstämmelse med material på Internet samt tryckta texter.

Instruktioner för hemtentamen:

Kursen examineras genom **hemtentamen**. Den skriftliga hemtentamen ska lämnas in i LISAM under rubriken Inlämningar **senast den 25 oktober klockan 17.00**. Via LISAM skickas inlämnade texter till URKUND för bedömning av överensstämmelse med material på internet samt tryckta texter.

- Läs igenom samtliga instruktioner innan du börjar skriva.
 - Texten ska vara skriven i Times New Roman, 12 punkter, 1,5 radavstånd.
 - Texten får maximalt omfatta 5 000 ord.
 - Döp din tentamen till förnamn.efternamn när du lämnar in.
 - Infoga ditt namn och kurskod överst i dokumentet (i sidhuvudet).
 - Det är viktigt att du använder begrepp, referenser och teorier från kurslitteraturen.
- Fetmarkera** de centrala begrepp som du använder. Det kan t.ex. se ut så här:

Ett sätt att organisera och arbeta med konflikthantering i skolan är att ta hjälp av **Cohens konfliktpyramid** (Hakvoort & Friberg, 2012). Pyramiden delar in arbetet i fyra nivåer: Förebyggande arbetet, hantering, hjälp och slutligen stopp. Det förebyggande arbetet beskrivs som...

- Du ska **referera** till de författare och den litteratur där du hämtar dina teorier och begrepp.
- Det är av vikt att du i **samtliga delfrågor** utgår från, diskuterar och/eller förhåller dig kritisk till de begrepp, resonemang och teorier som finns i kurslitteraturen.
- Alla frågorna ska vara skrivna i ett och samma dokument.

Hemtentamen:

1. Beskriv vad sociala relationer och samspel i skolan är med hjälp av vetenskapliga begrepp. Analysera hur sociala relationer och samspel påverkar ditt arbete som lärare.
2. Beskriv med vetenskapliga begrepp jämställdhet och jämlikhet i ett undervisningsperspektiv. Analysera utmaningar i skolans värld i termer av jämställdhet och jämlikhet och diskutera hur du som lärare skulle kunna motverka dessa?
3. Beskriv med vetenskapliga begrepp och modeller lärares ledarskap. Reflektera kritiskt om relationen mellan ledarskapet och individuella- och grupprocesser.
4. Beskriv med vetenskapliga begrepp vad konflikter är och vad de kan leda till. Analysera hur dessa kan förhindras och hanteras.
5. Beskriv med vetenskapliga begrepp vad kränkande särbehandling är och vad det kan leda till. Analysera hur ett förebyggande arbete kan se ut i din undervisningskontext.
6. Beskriv med vetenskapliga begrepp hur grupparbete kan organiseras i din undervisningskontext. Analysera möjligheter och utmaningar med grupparbete som arbetsform i din undervisningskontext.

För godkänd

I dina beskrivningar, i förhållande till de sex ovannämnda punkterna, använder du relevanta begrepp självständigt, dvs. du beskriver dessa med egna ord. Du beskriver vidare hur du som lärare kan använda relevanta begrepp och teorier i sammanhanget. Du reflekterar över hur detta påverkar det dagliga arbetet i skolan, dvs. hur du omsätter begreppen till vardagshandlingar.

För väl godkänd

Förutom kriterierna för betyget godkänd, ska du föra en kritisk reflektion och förhålla dig nyanserad till litteraturen. Dvs du problematiserar åsikter och ageranden som kan tas förgivet i skolans värld. Du förhåller dig nyanserad genom att: reflektera kring konsekvenser för olika individer och grupper; kontrastera val som en lärare kan göra och reflektera kring deras olika konsekvenser; och visa på komplexitet beträffande utmaningar som lärare kan ställas inför samt reflektera kring olika möjligheter för att hantera dessa.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för godkänd innebär att den studerande erhåller betyget Underkänd (U) på kursen. **Observera:** studenten bör också känna till att fusk i samband med examination hanteras av disciplinnämnden vid Linköpings universitet, se:

<http://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>

Omtentamen

Den som blir underkänd ges två möjligheter till omtentamen under året.

Omtentatillfälle 1: 2019-11-29 kl. 17.00

Omtentatillfälle 2: 2019-01-10 kl. 17.00

Efter det erbjuds du att tentera i samband med att kursen ges nästa tillfälle.

Kurslitteratur

* Dessa titlar ligger som pdf på Lisam.

** För er som läser mot Förskollärare är den **senare upplagan** (2015) av Hakvoort, I. & Friberg, B. att rekommendera.

Aspelin, J. & Persson, S. (2011). *Om relationell pedagogik*. Malmö: Gleerups.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2009). *Effekter av anti-mobbningsprogram: Vad säger forskningen?* Stockholm: Brottsförebyggande rådet. *

Granström, K. (2007). "Ledarskap i klassrummet". I K. Granström (red.), *Forskning om lärares ledarskap i klassrummet*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. S.13–32.

Hakvoort, I. & Friberg, B. (2012 eller senare upplaga**). *Konflikthantering i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerups.

Hammar Chiriac, E. & Hempel, A. (red.) (2013). *Handbok för grupparbete – att skapa fungerande grupparbeten i undervisning*. Lund: Studentlitteratur.

Hedlin, M. (2010). *Lilla genushäftet 2.0 Om genus och skolans jämställdhetsmål*. Växjö: Linneuniversitetet.
*

Hugo, M. (2011). *Från motstånd till framgång – att motivera när ingen motivation finns*. Stockholm: Liber.

Skolverket (2011). *Vad fungerar? Resultat av utvärdering av metoder mot mobbning*. Stockholm: Fritzes.

Szklarski, A. (2014). Skolan som en arena för socialt samspel. I S. Köpsén: *Lära till yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. 15 s.

ELLER

Szklarski, A. (2007). "Om konflikter och konstruktiv konflikthantering". I K. Granström (red.), *Forskning om lärares ledarskap i klassrummet*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. S.51–64*

Thornberg, R. (2013). *Det sociala livet i skolan: Socialpsykologi för lärare*. Stockholm: Liber.

Wernersson, I. (2017). "Genusordning och utbildning – förr och nu". I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.) *Lärande skola bildning Grundbok för lärare*. Stockholm: Natur och kultur, S.435–456.